



A. V. WINTER



HÄN INNOITTI MEITÄ

Tapasin Vladimir Iljitšin muutamia kertoja ja keskustelin silloisten virkatehtävieni asioista.

Eräs tapaamisista oli heti sen jälkeen, kun hallitus muutti Pietarista Moskovaan. Keskustelu koski polttoainepulan helpottamista Moskovassa ja tapahtui maaliskuussa 1918, jolloin kävin V. I. Leninin luona hänen työhuoneessaan Kremlissä.

Hän istui tavanomaisessa asennossaan kirjoituspöydän ääressä ja kuunteli erikoisen tarkkaavaisesti ja harkitsevasti esitystäni.

Kysymys oli silloisissa oloissa suurimman polttoturvetalouden järjestämisestä laajoilla Šaturan soilla ja suuren sähköaseman rakentamisesta tulevaisuudessa tämän paikallisen polttoaineen käytön pohjalla. Kun näitä laitoksia ei vielä ollut, niin ehdotin, että pääkaupungin elintärkeimpiä ja välttämättömiä laitoksia varten tuotaisiin polttoturvetta Šaturan turvetyömaalta rautateitse.

Maamme sydäntä, valtiomme pääkaupunkia Moskovaa ei huollettu silloin riittävästi Donetsin kivihiilellä eikä myöskään naftalla, ja kohta sen jälkeen kivihiili- ja nafta-alueet tulivat kokonaan eristetyiksi Moskovasta.

Lenin käsitti heti, että esittämäni tehtävä oli toteutettavissa, ja teki samassa tiukan päätöksen.

Päätöstä Šaturan koevoimalaitoksen rakentamisesta voidaan pitää eräänä ensimmäisenä Neuvostovallan päätöksenä uuden neuvostolaisen teollisuusrakennustyön alalla.

Kävin Vladimir Iljitšin luona vielä monta kertaa saman asian johdosta, mutta jo sen edelleen kehittämisen kysymyksistä.

Kerran jouduin pyytämään häneltä apua, kun piti saada puretuksi raitioasemalla käyttämättä olleet kaksi kattilaa, jotka oli suunniteltu asennettavaksi Šaturan koeasemalle turpeen polttamistavan perinpohjaista tutkimista varten.

Ja tämäkin — taaskin aivan erikoisen ja teknillisen — kysymyksen arvon Vladimir Iljitš huomasi heti, ja ehkä juuri hänen antamaansa tukea ja sitä uskoa, jota Iljitš osasi sytyttää keskustelukumppaneissaan, meidän on kiittäminen siitä valtavasta menestyksestä turpeen käyttämisessä polttoaineena, jollaista me siihen asti emme olleet tavanneet tällä tekniikan erikoisalalla.

Lisääntyneet polttoainevaikeudet, jotka tuntuivat jopa Moskovan huoltamisessa polttopuilla, johtivat siihen, että Šaturan turvetyömaan järjestämistä joudutettiin tavattomasti ja me saatoimme joskin harvoin toimittaa rautateitse turvetta sairaaloille, leipomoille yms. polttoaineeksi.

Vuonna 1918 johdin vasta perustettua laitosta, jonka tehtävänä oli hoitaa sähköasemien rakentamista ja sähköllä huoltamisen kehittämistä maassamme. Keskustelin silloin muutamia kertoja Leninin kanssa sekä henkilökohtaisesti että Kansankomissaarien Neuvoston ja Työläisten ja Talonpoikain Puolustusneuvoston istunnoissa.

Myöhemmin syntyi kaksi uutta ja tavattoman aktiivista laitosta. Venäjän sähköistämisen valtiosuunnitelman laatimiseksi muodostettiin erikoinen komitea (GOELRO). Insinööri R. E. Klassonille, jonka V. I. Lenin tunsikin henkilökohtaisesti jo 90-luvulta Pietarissa, annettiin laaja mahdollisuus toteuttaa polttoturpeen valmistamisen uusia menetelmiä, niinsanottua hydroturvemenetelmää. V. I. Lenin sopi Klassonin kanssa, että tämä ilmoittaisi hänelle, mitä tarvittiin työn menestystä varten. Lenin antoi Klassonille kaikinpuolista apua.

Viimeisen kerran tapasin V. I. Leninin, kun hän oli viimeistä kertaa puheenjohtajana Kansankomissaarien Neuvoston istunnossa. Tapasimme aivan sattumalta Kansankomissaarien Neuvoston käytävällä, mihin Lenin tuli väliajalla.

Me olimme kahden, ja hän puhui minulle vain muutamia lauseita. Nämä viimeisetkin lauseet osoittivat Iljitšin huolenpitoa maan taloudellisesta uudestisyntymisestä. Hän puhui kansani Šaturan töistä, jotka olivat silloin parhaassa käynnissä ja vietiin päätökseen hänen kuolemansa jälkeen.

Šaturan voimalaitokselle annettiin sen avajaisissa Vladimir Iljitš Leninin nimi. Sen rakentamisesta — Neuvostomaan eräistä ensimmäisistä suurista rakennustöistä — Lenin piti paljon huolta. Hän innoitti meitä, aseman rakentajia ja työntekijöitä, luovaan toimintaan, opetti rakastamaan työtä.

